

8.2.2017

VÉLEMÉNY

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részéről

a Jogi Bizottság részére

egyres, szerzői jog és szomszédos jogok védelme alá tartozó művek és más tartalmak hozzáférhető formátumú példányainak az Unió és harmadik országok közötti, a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek érdekét szolgáló nemzetközi cseréjéről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról
(COM(2016)0595 – C8-0380/2016 – 2016/0279(COD))

A vélemény előadója: Helga Stevens

PA_Legam

RÖVID INDOKOLÁS

A vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről szóló marrákesi szerződés (a továbbiakban: a marrákesi szerződés) tárgyalásai során szem előtt tartották azt, hogy a marrákesi szerződés vegyes megállapodás, ennek megfelelően az ezzel kapcsolatos ügyek egy része uniós, a másik pedig tagállami hatáskörbe tartozik. Tizenöt tagállam már aláírta a marrákesi szerződést.

A marrákesi szerződés történelmi jelentőségűnek számít, mivel ez az első szerzői jogi kivételekről szóló szerződés, mely emberi jogi vetülettel is bír. A vélemény előadója elkötelezett amellett, hogy a szerzői jogi védelem alatt álló művek hozzáférhetősége a gyengénlátók számára javuljon. A gyengénlátók világszerte jobban hozzá fognak férni a könyvekhez, mivel számos szervezet tud majd többszörözött példányokat küldeni más országokba.

Ezenfelül a vélemény előadója konzultációt folytatott a fogyatékosággal foglalkozó szervezetekkel és intézményekkel, és úgy tudja, hogy a bizottsági javaslatot kedvezőnek tekintik. A szöveget érintő változtatások a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság hatáskörére korlátozódnak, és azt hivatottak biztosítani érdekében, hogy a megfogalmazás összhangban legyen a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló egyezményvel, valamint a marrákesi szerződéssel is.

MÓDOSÍTÁSOK

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság felkéri a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy vegye figyelembe az alábbi módosításokat:

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat 1 bevezető hivatkozás

A Bizottság által javasolt szöveg

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikkére,

Módosítás

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak **19.** és 207. cikkére,

Indokolás

Az Európai Bíróság a 2016. szeptember 8-án ismertetett 3/15 sz. véleményében (113. pont) kimondta, hogy az EUMSZ 19. és 207. cikkei irányadóak.

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat 1 b bevezető hivatkozás (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyvére,

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat 1 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) A vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek továbbra is számos akadályba ütköznek a könyvekhez és egyéb nyomtatott anyagokhoz való hozzáférés tekintetében. Nemzetközi szinten is elismerik, hogy növelni kell a művek és más tartalmak szóban forgó személyek számára hozzáférhető formátumú példányainak számát, és javítani kell ezek forgalmazását és terjesztését. A vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről szóló marrákesi szerződést (a továbbiakban: a marrákesi szerződés) az Unió nevében 2014. április 30-án írták alá¹². A szerződés előírja a szerződő feleknek, hogy a szerzői jog és a szomszédos jogok jogosultjainak kizárólagos jogai tekintetében alkalmazzanak kivételeket és korlátozásokat egyes művek és más tartalmak hozzáférhető formátumú példányainak előállítására és terjesztésére, valamint az említett hozzáférhető formátumú példányok nemzetközi cseréje tekintetében. A marrákesi szerződés kedvezményezettjei a vakok, látássérültek

(1) A vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek továbbra is számos akadályba ütköznek a könyvekhez és egyéb nyomtatott anyagokhoz való hozzáférés tekintetében. Nemzetközi szinten is elismerik, hogy növelni kell a művek és más tartalmak szóban forgó személyek számára hozzáférhető formátumú példányainak számát, és javítani kell ezek forgalmazását és terjesztését. A vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről szóló marrákesi szerződést (a továbbiakban: a marrákesi szerződés) az Unió nevében 2014. április 30-án írták alá, **azt követően, hogy a Szellemi Tulajdon Világszervezete azt 2013-ban elfogadta**¹². A szerződés előírja a szerződő feleknek, hogy a szerzői jog és a szomszédos jogok jogosultjainak kizárólagos jogai tekintetében alkalmazzanak kivételeket és korlátozásokat egyes művek és más tartalmak hozzáférhető formátumú példányainak előállítására és terjesztésére, valamint az említett hozzáférhető formátumú példányok nemzetközi cseréje

és az érzékelési vagy olvasási nehézséggel, többek között a diszlexiával küzdő személyek, akik ennek következtében képtelenek nyomtatott műveket a sérüléssel vagy nehézséggel nem küzdő személyekhez hasonlóan olvasni, továbbá azok, akik egyéb testi fogyatékoság miatt képtelenek könyvet tartani vagy lapozni, vagy az olvasást rendes esetben lehetővé tevő mértékben szemüket fókuszálni, illetve mozgatni.

---

¹² A Tanács 2014. április 14-i 2014/221/EU határozata a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről szóló marrakesh-i szerződésnek az Európai Unió nevében történő aláírásáról (HL L 115., 2014.4.17., 1. o.)

tekintetében. A marrakesi szerződés kedvezményezettjei a vakok, látássérültek és az érzékelési vagy olvasási nehézséggel, többek között a diszlexiával küzdő személyek, akik ennek következtében képtelenek nyomtatott műveket a sérüléssel vagy nehézséggel nem küzdő személyekhez hasonlóan olvasni, továbbá azok, akik egyéb testi fogyatékoság miatt képtelenek könyvet tartani vagy lapozni, vagy az olvasást rendes esetben lehetővé tevő mértékben szemüket fókuszálni, illetve mozgatni.

---

¹² A Tanács 2014. április 14-i 2014/221/EU határozata a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről szóló marrakesh-i szerződésnek az Európai Unió nevében történő aláírásáról (HL L 115., 2014.4.17., 1. o.)

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat 2 preambulumbekzdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) az [...] irányelv célja a marrakesi szerződés szerinti uniós kötelezettségek összehangolt módon történő végrehajtása annak érdekében, hogy a kedvezményezettek számára elérhetőbbé váljanak a hozzáférhető formátumú példányok, valamint javuljon ezek terjesztése a belső piacon. Az irányelv kötelező kivétel bevezetését írja elő a tagállamoknak a jogosultak egyes, uniós szinten harmonizált jogai tekintetében. E rendelet célja a marrakesi szerződés szerinti kötelezettségek végrehajtása a hozzáférhető formátumú példányoknak az Unió és a marrakesi szerződéshez csatlakozott harmadik országok közötti, a kedvezményezett személyek érdekét

Módosítás

(2) az [...] irányelv célja a marrakesi szerződés szerinti uniós kötelezettségek összehangolt módon történő végrehajtása annak érdekében, hogy a kedvezményezettek számára **az EU minden tagállamában** elérhetőbbé váljanak a hozzáférhető formátumú példányok, valamint javuljon ezek terjesztése a belső piacon. Az irányelv kötelező kivétel bevezetését írja elő a tagállamoknak a jogosultak egyes, uniós szinten harmonizált jogai tekintetében. E rendelet célja a marrakesi szerződés szerinti kötelezettségek végrehajtása a hozzáférhető formátumú példányoknak az Unió és a marrakesi szerződéshez csatlakozott harmadik országok közötti, a

szolgáltató exportja és importja tekintetében, valamint az említett exportálás és importálás feltételeinek meghatározása. Tekintettel arra, hogy a művek és más tartalmak hozzáférhető formátumú példányainak cseréje a szellemi tulajdon kereskedelmi vetületeit érinti, ilyen intézkedéseket csak uniós szinten lehet hozni. **Az** egyetlen megfelelő jogi aktus a rendelet.

kedvezményezett személyek érdekét szolgáltató exportja és importja tekintetében, valamint az említett exportálás és importálás feltételeinek meghatározása. Tekintettel arra, hogy a művek és más tartalmak hozzáférhető formátumú példányainak cseréje a szellemi tulajdon kereskedelmi vetületeit érinti, ilyen intézkedéseket csak uniós szinten lehet hozni. **Ezért az** egyetlen megfelelő jogi aktus a rendelet.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat 3 preambulumbekkezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

(3) A rendeletnek biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy a könyveknek, folyóiratoknak, újságoknak, magazinoknak és egyéb írásoknak, kottáknak és más nyomtatott anyagoknak az [...] irányelvvel összhangban elfogadott nemzeti rendelkezéseknek megfelelően bármely tagállamban előállított, hozzáférhető formátumú példányait exportálják a marrákési szerződéshez csatlakozott harmadik országokba. A hozzáférhető formátumok közé tartozik a Braille-írás, a nagyított betűs nyomtatás, az adaptált e-könyvek, a hangoskönyvek és a rádiós műsorszolgáltatás. A hozzáférhető formátumú példányoknak a nyomtatott szöveget használni képtelen személyek, illetve felhatalmazott szervezetek részére, harmadik országokban történő terjesztését, közvetítését és rendelkezésre bocsátását kizárólag az Unióban letelepedett felhatalmazott szervezetek végezhetik, nonprofit alapon.

Módosítás

(3) A rendeletnek biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy a könyveknek, **e-könyveknek**, folyóiratoknak, újságoknak, magazinoknak és egyéb írásoknak, kottáknak és más nyomtatott anyagoknak az [...] irányelvvel összhangban elfogadott nemzeti rendelkezéseknek megfelelően bármely tagállamban előállított, hozzáférhető formátumú példányait exportálják a marrákési szerződéshez csatlakozott harmadik országokba. A hozzáférhető formátumok közé tartozik a Braille-írás, a nagyított betűs nyomtatás, az adaptált e-könyvek, a hangoskönyvek és a rádiós műsorszolgáltatás. A hozzáférhető formátumú példányoknak a nyomtatott szöveget használni képtelen személyek, illetve felhatalmazott szervezetek részére, harmadik országokban történő terjesztését, közvetítését és rendelkezésre bocsátását kizárólag az Unióban letelepedett felhatalmazott szervezetek végezhetik, nonprofit alapon.

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat 4 a preambulumbekkezdés (új)

(4a) E rendeletnek biztosítania kell, hogy – a marrákesi szerződés 9. cikkének megfelelően – a szerződő felek pénzügyi és humánerőforrásokat biztosítsanak a felhatalmazott szervezetek közötti nemzetközi együttműködés, a hozzáférhető formátumú példányok megfelelő elérhetősége és a művek nemzetközi cseréje elősegítéséhez.

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat 5 a preambulumbekkezdés (új)

(5a) A hozzáférhető formátumú példányoknak a marrákesi szerződés feltételei szerinti, a kedvezményezett személyek számára való rendelkezésre bocsátására vonatkozó kormányzati iránymutatásokat vagy legjobb gyakorlatokat a felhatalmazott szervezetek képviselői csoportjaival – például könyvtári egyesületekkel és könyvtári konzorciumokkal – és a hozzáférhető formátumú példányok egyéb gyártó szervezeteivel, valamint felhasználókkal, civil társadalmi szereplőkkel és jogosultakkal konzultálva kell kidolgozni.

Módosítás 8

Irányelvre irányuló javaslat 7 preambulumbekkezdés

(7) A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (a továbbiakban: UNCRPD) biztosítja a fogyatékossgal élő személyek számára

(7) A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (a továbbiakban: UNCRPD) – *amelynek 2011. január 21-e óta az EU szerződő*

az információhoz való hozzáférés jogát, valamint a kulturális, gazdasági és társadalmi életben másokkal azonos alapon való részvételhez való jogot. Az UNCRPD előírja a részes feleknek, hogy a nemzetközi joggal összhangban minden szükséges lépést tegyenek meg annak biztosítására, hogy a szellemi tulajdonjogokat védő jogszabályok ne jelentsenek észszerűtlen vagy megkülönböztetést okozó akadályt a fogyatékossgal élő személyek kulturális anyagokhoz történő hozzáféréseivel szemben.

feleés amely jogilag kötelező erővel bír az uniós tagállamokra nézve – biztosítja a fogyatékossgal élő személyeknek az információhoz és a *kommunikációhoz* való hozzáférés jogát, valamint a kulturális, gazdasági, *politikai* és társadalmi életben, valamint a munkában másokkal azonos alapon való részvételhez való jogot. Az UNCRPD előírja a részes feleknek, hogy a nemzetközi joggal összhangban minden szükséges lépést tegyenek meg annak biztosítására, hogy a szellemi tulajdonjogokat védő jogszabályok ne jelentsenek észszerűtlen vagy megkülönböztetést okozó akadályt a fogyatékossgal élő személyek kulturális anyagokhoz történő hozzáféréseivel szemben.

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat 2 cikk – 1 bekezdés – 1 pont

A Bizottság által javasolt szöveg

1. „mű vagy más tartalom”: bármely médiában, akár audio – mint például hangoskönyv – formátumban megjelent, vagy egyéb módon jogszerűen közzétett, szerzői jog vagy szomszédos jogok védelme alá tartozó, könyv, folyóirat, újság, magazin vagy egyéb írásos formában lévő mű, ideértve a kottákat és a kapcsolódó illusztrációkat;

Módosítás

1. „mű vagy más tartalom”: bármely *online vagy offline* médiában, akár audio formátumban – mint például hangoskönyvként – megjelent, vagy egyéb módon jogszerűen közzétett, szerzői jog vagy szomszédos jogok védelme alá tartozó, *e-könyv*, könyv, folyóirat, újság, magazin vagy egyéb írásos formában lévő mű, ideértve a kottákat és a kapcsolódó illusztrációkat;

Módosítás 10

Irányelvre irányuló javaslat 2 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg

c) olyan személy, aki érzékelési vagy olvasási nehézséggel *küzd*, ideértve a

Módosítás

c) olyan személy, aki érzékelési vagy olvasási nehézséggel – ideértve a

diszlexiát is, és aki ennek következtében képtelen nyomtatott műveket a sérüléssel vagy nehézséggel nem küzdő személyekhez hasonlóan olvasni; vagy

diszlexiát is – **vagy bármilyen egyéb tanulási nehézséggel küzd**, és aki ennek következtében képtelen nyomtatott műveket a sérüléssel vagy nehézséggel nem küzdő személyekhez hasonlóan olvasni; vagy

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat 5 cikk – 1 bekezdés – d pont

A Bizottság által javasolt szöveg

d) adott esetben a weboldalaikon közzéteszik és frissítik az a)–c) pontban megállapított kötelezettségeknek való megfelelés módjára vonatkozó információkat.

Módosítás

d) adott esetben a weboldalaikon, **vagy más online, illetve offline csatornákon keresztül** közzéteszik és frissítik az a)–c) pontban megállapított kötelezettségeknek való megfelelés módjára vonatkozó információkat.

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat 5 cikk – 1 bekezdés – d a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás
da) kérésre technikai segítséget nyújtanak a rendelkezésre bocsátott anyaghoz való hozzáféréshez

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat 5 cikk – 2 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg

(2) A 3. és a 4. cikkben említett tevékenységeket végző, valamely tagállamban letelepedett felhatalmazott szervezetek kérésre bármely kedvezményezett személy vagy jogosult rendelkezésére bocsátják a következő

Módosítás

(2) A 3. és a 4. cikkben említett tevékenységeket végző, valamely tagállamban letelepedett felhatalmazott szervezetek kérésre bármely kedvezményezett személy vagy jogosult rendelkezésére bocsátják a következő

információkat:

információkat *hozzáférhető módon*:

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat 5 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(2a) A tagállamok támogatják a felhatalmazott szervezeteiket a gyakorlataikkal kapcsolatos információk 3. és 4. cikk szerinti rendelkezésre bocsátásában, azzal, hogy megosztják a felhatalmazott szervezetek közötti információkat, valamint az érdekelt felek és a nyilvánosság tagjai rendelkezésére bocsátják a szakpolitikáikra és gyakorlataikra vonatkozó információkat ideértve a hozzáférhető formátumú példányok nemzetközi cseréjével kapcsolatos információkat is.

Módosítás 15

Irányelvre irányuló javaslat 7 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

(1) **Legkorábban** [az alkalmazás kezdetének időpontjától számított öt évvel későbbi időpont]-**án/én** a Bizottság elvégzi e rendelet értékelését és megküldi annak főbb eredményeit az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, adott esetben a rendelet módosítására irányuló javaslatok kíséretében.

(1) [az alkalmazás kezdetének időpontjától számított öt évvel későbbi időpont]-**ig** a Bizottság – **hozzáférhetőség területén elért technológiai fejlesztéseket is figyelembe véve** – elvégzi e rendelet értékelését és megküldi annak főbb eredményeit az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, adott esetben a rendelet módosítására irányuló javaslatok kíséretében. **A Bizottság jelentése figyelembe veszi az érintett civil társadalmi szereplők, nem kormányzati szervezetek és szociális partnerek, köztük a fogyatékossgal élők, valamint az idős személyek szervezeteinek véleményét.**

MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK ÉS SZEMÉLYEK FELSOROLÁSA, AMELYEKTŐL A VÉLEMÉNY ELŐADÓJA HOZZÁSZÓLÁST KAPOTT

A következő felsorolás tisztán önkéntes alapon, a vélemény előadójának kizárólagos felelősségi körében készült. Az előadó az alábbi szervezetektől vagy személyektől kapott hozzájárulásokat a véleménytervezet elkészítése során:

Szervezet és/vagy személy
a Vakok Európai Szövetsége (EBU)
az Európai Fogyatékosügyi Fórum (EDF)

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

49	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
EPP	Georges Bach, Heinz K. Becker, Dieter-Lebrecht Koch, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Veronica Lopez Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Csaba Sógor, Romana Tomc
Green/EFA	Jean Lambert, Terry Reintke
S & D	Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Edouard Martin, Georgi Pirinski, Evelyn Regner, Simon Sion, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
GUE/NGL	Lynn Boylan, Rina Ronja Kari, Patrick Le Hyaric, Paloma López Bermejo, João Pimenta Lopes
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Helga Stevens, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská?
EFDD	Laura Agea, Marco Valli
NI	Lampros Fountoulis

0	-

2	0
ENF	Joëlle Mélin, Dominique Martin

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

**ELJÁRÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA
FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN**

Cím	Egyes, szerzői jog és szomszédos jogok védelme alá tartozó művek és más tartalmak hozzáférhető formátumú példányainak az Unió és harmadik országok közötti, a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek érdekét szolgáló nemzetközi cseréje
Hivatkozások	COM(2016)0595 – C8-0380/2016 – 2016/0279(COD)
Illetékes bizottság A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	JURI 6.10.2016
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	EMPL 24.11.2016
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Helga Stevens 28.11.2016
Vizsgálat a bizottságban	8.12.2016
Az elfogadás dátuma	25.1.2017
A zárószavazás eredménye	+: 49 –: 0 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Laura Agea, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Evelyn Regner, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Georges Bach, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Csaba Sógor, Helga Stevens, Flavio Zanonato
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Marco Valli